

ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ
ਫਰਵਰੀ 23, 1995

[ਡਾ. ਏ.ਐਸ. ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਫੈਜ਼ਾਨ ਉੱਦੀਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860: ਧਾਰਾ 302—ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕਤਲ—ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਦੁਰਤਾ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ—ਵਿਆਪਕ ਚੋਟ—ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮੌਤ—ਇਹ ਕਾਰਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ—ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅਭਿਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਟਰੈਕਟਰ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਤ ਤੱਕ ਘਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਮਾਤਾ, ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਉਸਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਗਏ। ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਚਾਨਕ ਖਾਦ ਦੇ ਢੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ4, ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਸੱਚੇਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ। ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਭਿਯੋਜਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਗੋਭੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1.1. ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਬਰਛਾ ਨਾਲ ਸਸਜਾ ਹੋ ਕੇ ਘਾਤ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੁਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਚੋਟ ਦੀ ਥਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੁਰੰਤ ਮਰ ਗਿਆ, ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

1.2. ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਡੰਗ ਦੇ ਵਾਰ ਨਾਲ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਹੀਣ ਸੀ। ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਚੋਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੇਟਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਬਲ ਨਾਲ ਚੋਟ ਮਾਰੀ ਗਈ, ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮੌਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਮਨਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੁਝਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਚੋਟ "ਇਰਾਦਾ" ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਚੋਟ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਬਰਛਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਤਨੀ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਚ ਹੋਣਾ ਲਗਭਗ ਤੈਅ ਸੀ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ : ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 36 ਦਾ 1985.

ਜੱਜ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 10.11.84 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 31 ਦਾ 1984 ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੰਬਰ 24/84 ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 184 ਦਾ 1.4.1984.

ਐਮ.ਐਸ. ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਨ. ਪੁਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਰ.ਐਸ. ਸੂਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ :

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਤੀਜਾ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4, ਦਾ ਪੁੱਤਰ, 31 ਮਾਰਚ, 1984 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੁੱਦੜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਧਾਰਾ 302/34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੁੱਦੜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ, ਜੋ ਕਿ ਆਤੰਕਵਾਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ) ਐਕਟ, 1984 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਦੇਸ਼ੀਵਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਭਿਯੋਗ ਮੁਤਾਬਕ, 31 ਮਾਰਚ, 1984 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਸੇਠ ਮਦਨਲਾਲ ਦੇ ਟਰੈਕਟਰ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ ਜਲਾਲਾਬਾਦ। ਉਹ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗਾਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸਮਤਿ. ਰਾਨੇ, ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਉਸ ਦੀ ਖੋਜ 'ਚ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਹ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਰਛਾ ਨਾਲ, ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਗੁੱਦੜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਖਾਦ ਦੇ ਫੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਅਚਾਨਕ ਉਭਰੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਲਲਕਾਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਨੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਦੇ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਬਰਛਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਰਿਆ। ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਜੇ ਜਾਂਘ 'ਤੇ ਡੰਗ ਦਾ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਸਮਤਿ. ਰਾਨੇ, ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਨੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਗੁੱਦੜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਰਿਆ। ਫਿਰ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਸਮਤ. ਰਾਨੇ, ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ। ਚੌਕੀਦਾਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ, ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ। ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 1.20 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਪੀਡਬਲਿਊ2 ਨੇ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ ਦਾ 1.45 ਵਜੇ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੱਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ:

1. ਖੱਬੇ ਉੱਪਰਲੇ ਬਾਜੂ ਦੇ ਪਾਰਸ਼ਵ ਪਾਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1/4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾ ਛਿੱਦਰ ਜਖਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਖੂਨ ਬਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

2. ਖੱਬੇ ਜਾਂਘ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰਲੇ ਭਾਗ 'ਤੇ 10 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਕੰਟੂਸ਼ਨ, ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ।

3. ਸੀਨੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਇਨਫਰਾ ਸਕੈਪੁਲਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਖੁਰਚਿਆ ਜਖਮ ਜਿਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੋਜ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦਾ ਰਿਸਾਅ।

ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਦੇ ਜਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜੀ। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਏਐਸਆਈ, ਪੀਡਬਲਿਊ6 ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲ ਗਏ। ਹਸਪਤਾਲ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਰੋਮਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.6 ਦੇ ਕਰੀਬ 3.20 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਤੇ ਐਪਚਾਰਿਕ ਐਫਆਈਆਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.6/ਏ ਨੂੰ 3.30 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1984 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 6.30 ਵਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਸਨੇ ਮਿੱਟੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਰਫ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੋਹਨ ਚੱਲਣਾ, ਪੀਡਬਲਿਊ1 ਅਧੀਨ ਡਾਕਟਰ ਨੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1984 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.45 ਵਜੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ 'ਤੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ :

“(i) ਗਰਦਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 3.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਮੰਡੀਬਲ ਦੇ ਖੂੰਜੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ 3.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ, 5.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਥਾਇਰਾਇਡ ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਵੱਲ ਹਲਕੇ ਢਲਾਣ ਦਿਸਾ ਵਿੱਚ। ਜਖਮ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉਲਟੇ ਹੋਏ ਸਨ।

(ii) ਛਾਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਪਾਸੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 9 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲਾਲਿਸ਼ ਖੁਰਚਣ ਪਿਛਲੇ ਕਾਖੀ ਰੇਖਾ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ 5ਵੀਂ/6ਵੀਂ ਪਸਲੀ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

(iii) ਅੱਗੇ ਦੇ ਪਾਸੇ ਸੱਜੇ ਪੈਰ 'ਤੇ ਉੱਪਰੀ.ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ 'ਤੇ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਖੁਰਚਣ।”

ਵਿਛੇਦਨ 'ਤੇ, ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਤਕ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਨਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਥਾਇਰਾਇਡ ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਕੱਟੇ ਗਏ ਅਤੇ ਫਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਥਾਇਰਾਇਡ ਹੇਠਲੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟਰੇਕੀਆ ਵੀ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੱਟ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਚਮੜੀ ਉਤਕ ਭਰਾਏ ਹੋਏ ਪਾਏ ਗਏ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਤ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਕਾਰਨ ਸਦਮੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਬਹਾਅ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ, ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ, ਮੈਡੀਕਲ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਿਊ1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ2, ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ3, ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਏਐਸਆਈ, ਪੀਡਬਲਿਊ6 ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਰਾਣੇ; ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਕੈਮੀਕਲ ਪਰੀਖਿਆਕਾਰ ਅਤੇ ਸੀਰੋਲੋਜਿਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਐਪਚਾਰਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੁੱਛਣਾ, ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਅਭਿਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ।

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਨੇ, ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਦੁਆਰਾ ਭੇਗੇ ਗਏ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਪਰ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੱਟ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਰਬੰਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਲੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁੱਦੜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਅਭਿਯੋਗ ਸਬੂਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁੱਦੜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰੀਤੀ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਖੋਜ ਕਿ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਨੇ, ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਦੇ ਸੱਟ "ਬਣਾਏ" ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ5, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ, 1.4.1984 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 1.20 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 1.45 ਵਜੇ ਤਕ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹਮਲੇ ਦੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਸੀ। ਇਹ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਰੂਕਾ ਉੱਤੇ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਤੇ "ਬਣਾਏ" ਗਏ ਸੱਟ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਨੇ, ਪੀਡਬਲਿਊ5, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਤੇ "ਬਣਾਏ" ਗਏ ਸੱਟ ਲਾਉਣ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇੱਕ ਮੋਹਰਬੰਦ ਗਵਾਹ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਹ ਤਰਕ ਦੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੋਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਨੇ, ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸੱਟਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਹੱਥ ਜਾਂ "ਬਣਾਏ" ਗਏ ਹੋਣ ਲਈ ਹੋਣ। ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ 1.20 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 1.4.84 ਨੂੰ 6.30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਇਲਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ5 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੱਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹਨ।

ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚ ਦਾ ਗਵਾਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਪ੍ਰੀਖਣ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਬਰਛਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਐਮ/ਓ/4 ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ-1 ਤੇ, ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਐਮ.ਐਸ. ਗੁਜਰਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੋਟਿਵ ਅਰਥਾਤ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 13 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਗੋਭੀ ਚੇਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਚੇਰ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਗੋਮਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਭੀ ਨਹੀਂ ਚੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਸ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਮਾਮੂਲੀ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਚੇਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਫੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਗੁਜਰਾਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ ਗੋਭੀ ਚੇਰੀ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਬਰਛਾ ਨਾਲ ਸਸਜਿਤ ਹੋ ਕੇ ਘਾਤ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਰਾ ਪੀਡਬਲਿਊ4 ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਚੇਟ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੁਰੰਤ ਮਰ ਗਿਆ, ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਰ ਖਾਣ ਉੱਤੇ ਨੀਚੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਹੀਣ ਸੀ। ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਚੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਚੇਟ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਚੇਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੁਝਾਵ ਦੇਵੇ ਕਿ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਚੇਟ "ਇਰਾਦਾ" ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਗੁਜਰਾਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਬਰਛਾ ਨਾਲ ਜੋ ਸੱਟ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਇੰਨੀ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਮਾਨਤ ਬੰਧਾਨਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਕੱਟ ਸਕੇ।

ਵੀ.ਐਸ.ਐਸ.

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate